

DECIZIE

12 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Societatea pe acțiuni „Moldasig”, reprezentată de către avocatul Gheorghii Adam,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Vitalie Petrencu împotriva Societății pe acțiuni „Moldasig”, intervenient accesoriu Ludmila Chira cu privire la repararea prejudiciului material,

împotriva deciziei din 20 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de către Vitalie Petrencu, reprezentat de către avocatul Radu Rusanovschi, a fost casată hotărârea din 19 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a fost emisă o nouă hotărâre cu privire la admiterea acțiunii,

constată:

La 09 martie 2017 Vitalie Petrencu a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Moldasig”, intervenient accesoriu Ludmila Chira cu privire la repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 12 decembrie 2016, în mun. Chișinău a avut loc accidentul rutier cu participarea automobilului de model yyyy, condus de Ludmila Chira și automobilul de model xxxx, care-i aparține cu drept de proprietate, la volanul căruia se afla Sergiu Lupan.

A menționat că, vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscută Ludmila Chira, care, conform deciziei agentului constatator din 12 decembrie 2016, a fost sancționată cu amenda în mărime de 50 unități convenționale.

A susținut că, Ludmila Chira deținea contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă încheiat cu SA „Moldasig” și din acest considerent, s-a adresat la SA „Moldasig” cu cerința de achitare a despăgubirii de asigurare.

A afirmat că, la 19 decembrie 2016 a fost examinat automobilul de model xxxx, fiind întocmit de către SRL „Exauto-Plus” actul de examinare a mijlocului de transport auto nr. 3179/12A, la care au fost prezenți și reprezentanții SA „Moldasig”, dar au refuzat semnarea actului.

A relevat că, conform raportului de evaluare a pagubei din 22 decembrie 2016, valoarea prejudiciului cauzat proprietarului automobilului de model xxxx, constituie 54186,33 de lei.

A notat că, ulterior, pârâta i-a comunicat că, suma acceptată spre plată pentru deteriorarea automobilului în urma accidentului rutier constituie 38822,71 de lei, sumă care nu corespunde realității.

A considerat că, pârâta are obligația de a achita suma restantă în mărime de 15363,62 de lei, care constituie diferența dintre suma acceptată de compania de asigurări în mărime de 38822,71 de lei și suma prejudiciului stabilită prin raportul de evaluare a pagubei din 22 decembrie 2016.

A declarat că, la momentul primirii despăgubirii de asigurare, a informat despre faptul că, nu este de acord cu calculul efectuat de pârâtă.

A solicitat încasarea de la SA „Moldasig” a sumei de 15363,62 de lei, cu titlu de prejudiciu material, a cheltuielilor legate de efectuarea evaluării în sumă de 700 de lei, a taxei de stat în sumă de 460,91 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 4000 de lei.

Prin hotărârea din 19 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de către Vitalie Petrencu a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 27 ianuarie 2020 Vitalie Petrencu, reprezentat de către avocatul Radu Rusanovschi, a declarat apel nemotivat, iar la 22 iunie 2020 a declarat apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

Prin decizia din 20 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Vitalie Petrencu, reprezentatul de către avocatul Radu Rusanovschi, a fost casată hotărârea primei instanțe și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă și au fost încasate de la SA „Moldasig” în beneficiul lui Vitalie Petrencu suma de 15363,62 de lei, cu titlu de prejudiciu material, cheltuielile legate de efectuarea evaluării în sumă de 700 de lei, taxa de stat la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 460,91 de lei, taxa de stat la depunerea apelului în sumă de 346 de lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 4000 de lei.

La 15 ianuarie 2021 SA „Moldasig”, reprezentată de către avocatul Gheorghii Adam, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe, cu încasarea de la intimat a taxei de stat la depunerea recursului în sumă de 341 de lei.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată.

A menționat că, instanța de apel, contrar prevederilor art. 130 alin. (4) CPC, în mod tacit și arbitrar, a dat preferință probei prezentate de intimat – raportul de evaluare a pagubei, întocmit de către SRL „Exauto-Plus”, nefiind reflectate în decizie concluziile sale referitor la respingerea probei prezentate de către SA

„Moldasig” – raportul de evaluare întocmit de către SRL „General Expert”.

A susținut că, raportul de evaluare a pagubei întocmit de către SRL „Exauto-Plus” nu poate fi pus la baza hotărârii, întrucât art. 23 din Legea nr. 414- XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule stabilește expres modalitatea achitării despăgubirii de asigurare.

A afirmat că, solicitările intimatului de încasare a diferenței prejudiciului material în mărime de 15 363,62 de lei în baza raportului de evaluare a pagubei întocmit de către SRL „Exauto-Plus” este nejustificat, deoarece cuantumul despăgubirii de asigurare se stabilește luând în calcul prețurile medii practicate de minimum trei unități de specialitate. Totodată, raportul de evaluare a pagubei reprezintă un calcul preventiv, care nu demonstrează valoarea prejudiciului real cauzat, iar conform art. 23 alin. (1) din Legea enunțată, despăgubirea de asigurare pentru avarierea sau distrugerea autovehiculului nu poate depăși valoarea pagubei real suportate.

Prin notificarea din 09 februarie 2021 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului și a intervenientului accesoriu copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței, însă ultimii nu și-au valorificat acest drept și nu au depus referință (f. d. 137).

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 31 martie 2021 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, la 12 decembrie 2016, în mun. Chișinău a avut loc accidentul rutier cu participarea automobilului de model yyyy, condus de Ludmila Chira și automobilul de model xxxx, care aparține cu drept de proprietate lui Vitalie Petrencu, la volanul căruia se afla Sergiu Lupan.

Conform procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI03579373 din 12 decembrie 2016, vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscută Ludmila Chira, fiindu-i aplicată amendă în mărime de 50 unități convenționale, ceea ce constituie 1000 de lei și 6 puncte de penalizare.

De asemenea, s-a constatat că, la momentul producerii accidentului rutier, Ludmila Chira avea încheiat contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto cu SA „Moldasig”.

La 19 decembrie 2016 SA „Moldasig” a întocmit procesul-verbal cu privire la constatarea și evaluarea pagubelor nr. D/RCA/16-2523, prin care, de comun acord cu părțile cointeresate, au fost stabilite deteriorările depistate asupra mijlocului de

transport xxxx.

Conform actului de evaluare cost-reparație nr. 17441 din 20 decembrie 2016, întocmit de către SRL „General-Expert”, suma despăgubirii de asigurare constituie 38822,71 de lei.

La 25 ianuarie 2017 SA „Moldasig” a achitat lui Vitalie Petrencu despăgubirea de asigurare în sumă de 38822,71 de lei.

De asemenea, s-a constatat că, la 06 februarie 2017, nefiind de acord cu suma despăgubirii de asigurare calculată de către asigurător, Sergiu Lupan a depus la SA „Moldasig” o cerere, prin care a solicitat recalcularea despăgubirii de asigurare necesară restabilirii automobilului de model xxxx, avariat în rezultatul accidentului rutier din 12 decembrie 2016.

Prin răspunsul nr. 637 din 13 februarie 2017 SA „Moldasig” a informat păgubitul că, nu are temei legal de a recalcula cuantumul despăgubirii de asigurare aprobat, deoarece actul de examinare a mijlocului de transport auto, întocmit de către SRL „Exauto-Plus” contrazice cerințelor art. 19 alin. (1) lit. c) și 23 alin. (4) și (12) din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Vitalie Petrencu a solicitat încasarea de la SA „Moldasig” a sumei de 15363,62 de lei, cu titlu de prejudiciu material, a cheltuielilor legate de efectuarea evaluării în sumă de 700 de lei, a taxei de stat în sumă de 460,91 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 4000 de lei.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către Vitalie Petrencu, reprezentat de către avocatul Radu Rusanovschi, a ajuns la concluzia temeinicii acestuia, casând hotărârea primei instanțe și pronunțând o nouă hotărâre, prin care a admis acțiunea și a încasat de la SA „Moldasig” în beneficiul lui Vitalie Petrencu suma de 15363,62 de lei, cu titlu de prejudiciu material, cheltuielile legate de efectuarea evaluării în sumă de 700 de lei, taxa de stat la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 460,91 de lei, taxa de stat la depunerea apelului în sumă de 346 de lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 4000 de lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a luat în considerare raportul de evaluare a pagubei nr. 3179/12A din 22 decembrie 2016, întocmit de către SRL „Exauto-Plus”, la cererea lui Sergiu Lupan.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, concluzia instanței de apel este greșită, fiind rezultată din interpretarea eronată a normelor de drept material, ceea ce în conformitate cu art. 432 alin. (2) lit. c) CPC, constituie temei de declarare a recursului și, respectiv, de casare a deciziei.

Astfel, conform art. 1301 din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), prin contract de asigurare, asiguratul se obligă să plătească asigurătorului prima de asigurare, iar acesta se obligă să plătească, la producerea riscului asigurat, asiguratului sau unui terț (beneficiarului asigurării) suma asigurată ori despăgubirea,

în limitele și în termenele convenite.

Conform art. 1315 alin. (1) lit. b) din Codul civil, asiguratorul este obligat să efectueze plata, la apariția dreptului asiguratului sau al beneficiarului asigurării de a încasa suma asigurată sau despăgubirea de asigurare, în termenul stabilit în condițiile de asigurare.

Conform art. 15 alin. (1) din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, asiguratorul acordă despăgubiri dacă prejudiciile s-au produs din culpa asiguratului sau a utilizatorului de autovehicul, precum și în cazul în care, la data accidentului: a) utilizatorul nu este inclus în contractul de asigurare încheiat între posesor și asigurator; b) utilizatorul sau asiguratul nu posedă permis de conducere de categoria respectivă; c) utilizatorul sau asiguratul nu a respectat obligațiile tehnice legale cu privire la starea și siguranța autovehiculului.

Conform art. 19 alin. (1) și (2) din aceeași Lege, după ce a luat cunoștință de producerea accidentului, asiguratorul este obligat: a) să deschidă dosar de daune; b) să solicite organelor și instituțiilor competente (poliția, unitățile de pompieri, procuratura sau instituțiile medicale) informații despre accident și consecințele lui, stipulate la art. 21 alin. (3) lit. a), dacă asiguratul sau persoana păgubită nu a prezentat asiguratorului astfel de informații certificate în modul corespunzător; c) să examineze bunurile avariate și să încheie, în termen de 5 zile lucrătoare din data primirii cererii persoanei păgubite privind despăgubirea de asigurare, un proces-verbal de constatare a pagubelor; d) să închidă dosarul de daune privind pagubele materiale în cel mult 15 zile calendaristice din data depunerii de către păgubit a ultimului document necesar finalizării dosarului; e) să închidă dosarul de daune privind vătămările corporale sau decesul în cel mult 10 zile calendaristice din data depunerii de către păgubit a ultimului document de confirmare a pagubelor; f) să achite despăgubirea de asigurare în termenele stabilite prin prezenta lege. Asiguratorul este obligat să soluționeze cererea și să achite despăgubirea de asigurare în cel mult 3 luni din data depunerii cererii de despăgubire.

Art. 23 alin. (1) lit. a), alin. (2), (4), (11) și (12) din Legea enunțată prevede că, despăgubirea pentru avarierea sau distrugerea autovehiculului nu poate depăși nici una din următoarele valori: valoarea pagubei real suportate.

În cazul daunei parțiale, valoarea pagubei real suportate este egală cu costul reparației părților componente sau a pieselor avariate ori cu costul de înlocuire a acestora, inclusiv cheltuielile pentru materiale, pentru lucrările de demontare și montare aferente reparațiilor și înlocuirilor necesare.

Costul reparației autovehiculului se stabilește pe baza documentelor eliberate de unitatea de specialitate acceptată de părți.

Indiferent de vechimea de exploatare a autovehiculului și parcursul acestuia, în cazul în care despăgubirea de asigurare se solicită în numerar sau prin virament în contul bancar al persoanei păgubite, cuantumul despăgubirii de asigurare se stabilește luând în calcul prețurile medii practice de minimum trei unități de specialitate acceptate de părți pentru manopera și pentru materialele aferente reparației sau înlocuirii părților componente și pieselor avariate, precum și pentru părți componente și piese noi fabricate în bază de licență sau originale foste în

folosință care corespund cerințelor tehnice și de securitate rutieră.

Actele de evaluare a despăgubirii de asigurare întocmite fără respectarea prevederilor prezentului articol nu pot servi drept temei pentru achitarea despăgubirii de asigurare.

Din materialele dosarului rezultă că, Vitalie Petrencu, în susținerea pretenției cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, a prezentat raportul de evaluare a pagubei nr. 3179/12A din 22 decembrie 2016, întocmit de către SRL „Exauto-Plus”, iar SA „Moldasig” a prezentat în calitate de probă actul de evaluare cost-reparație nr. 17441 din 20 decembrie 2016, întocmit de către SRL „General-Expert”.

Prin încheierea din 07 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost dispusă efectuarea expertizei pentru constatarea prejudiciului real cauzat proprietarului automobilului de model xxxx, în rezultatul accidentului rutier din 12 decembrie 2016, ținând cont de procesul-verbal de constatare a daunelor nr. D-RCA/16-2523 din 19 decembrie 2016, însă nu a fost executată din motivul neachitării serviciilor de expertiză.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că, pretenția intimatului cu privire la încasarea diferenței despăgubirii de asigurare în sumă de 15363,62 de lei în baza raportului de evaluare a pagubei nr. 3179/12A din 22 decembrie 2016, întocmit de către SRL „Exauto-Plus”, este nejustificată, deoarece după cum rezultă din prevederile legale enunțate, cuantumul despăgubirii de asigurare se stabilește luând în calcul prețurile medii practicate de minimum trei unități de specialitate.

În contextul celor expuse, instanța de recurs consideră că, prima instanță temeinic și legal a respins acțiunea ca neîntemeiată.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.

Conform ordinului de plată nr. 2712 din 14 ianuarie 2021, SA „Moldasig” a achitat taxa de stat la depunerea cererii de recurs în sumă de 241 de lei (f. d. 133).

Prin urmare, ținând cont de faptul că, recursul declarat de către SA „Moldasig”, reprezentată de către avocatul Gheorghii Adam, urmează a fi admis, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a încasa de la Vitalie Petrencu în beneficiul SA „Moldasig” taxa de stat la depunerea cererii de recurs în sumă de 241 de lei.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și de a menține hotărârea primei instanțe, cu încasarea de la Vitalie Petrencu în beneficiul SA „Moldasig” a taxei de stat la depunerea cererii de recurs în sumă de 241 de lei.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Societatea pe acțiuni „Moldasig”,

reprezentată de către avocatul Gheorghii Adam.

Se casează decizia din 20 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 19 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Vitalie Petrencu împotriva Societății pe acțiuni „Moldasig”, intervenient accesoriu Ludmila Chira cu privire la repararea prejudiciului material.

Se încasează de la Vitalie Petrencu în beneficiul Societății pe acțiuni „Moldasig” taxa de stat la depunerea cererii de recurs în sumă de 241 (două sute patruzeci și unu) de lei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic